

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Ochrona zabytków kultury

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Projektowanie kultury		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność Promotor lokalnego dziedzictwa kulturowego		Kod zajęć 16PKTPLDS.24S.12350.23	
Jednostka organizacyjna Instytut Kultury Europejskiej w Gnieźnie		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów profil praktyczny			
Koordynator zajęć	Maria Gołda-Sobczak		
Prowadzący zajęcia	Maria Gołda-Sobczak		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Warsztaty: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z zakresem przedmiotu ochrony. Zdefiniowanie pojęć dziedzictwo kultury, dobro kultury, zabytek, muzealia, dzieło sztuki, określenie celów dziedzictwa kultury i głównych zagrożeń dla dziedzictwa kultury. Zapoznanie się z zakresem pojęć krajobraz kulturowy, ochrona przyrody, krajobrazów kulturowych, terenów zieleni i zadrzewień, rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody. Student zapozna się z regulacjami prawnymi dotyczącymi tej sfery prawnej z zakresu prawa międzynarodowego publicznego (uniwersalnego, czyli powszechnego), prawa europejskiego tak Unii Europejskiej jak i Rady Europy oraz prawa krajowego. Zgłębi system ochrony prawnej zabytków tak w systemie prawa międzynarodowego jak i regionalnego i krajowego. Dowie się o najważniejszych aktach normatywnych z tego zakresu. Pozna organy międzynarodowe i krajowe zajmujące się ochroną dziedzictwa kultury i krajobrazów kulturowych – w aspekcie polskiego systemu prawnego, pozna zadania podmiotów prawa publicznego, zarówno administracji rządowej jak i samorządowej, a także podmiotów pozapaństwowych (fundacji, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych). Przedmiotem wykładu będzie także polityka państwa w zakresie ochrony zabytków, przyrody w tym krajobrazów kulturowych.

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu wiedzy o państwie i prawie oraz systemie polityczno-prawnym Polski.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie na poziomie rozszerzonym relacje i procesy kulturowe zachodzące w świecie współczesnym oraz ma uporządkowaną i podbudowaną wiedzę obejmującą różne koncepcje kultury i zastosowania praktyczne wiedzy kulturowej w dziedzinie animacji kultury, zarządzania w kulturze oraz promocji kultury i dziedzictwa kulturowego, w tym również przyrodniczo - krajobrazowego	PKT_K2_W02	Test
W2	Zna i rozumie na poziomie rozszerzonym źródła kultury polskiego oraz europejskiego dziedzictwa kulturowego (w tym przyrodniczo - krajobrazowego) oraz czynniki kształtujące tożsamość kulturową w środowisku lokalnym	PKT_K2_W06	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Zna i rozumie uporządkowaną i podbudowaną znajomość dobrych praktyk w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczo - krajobrazowego oraz zabytków kultury materialnej i niematerialnej w wymiarze społecznym i intelektualnym	PKT_K2_U05	Test
U2	Potrafi stosować przepisy prawa odnoszące się do działalności w sferze kultury, zarządzania instytucjami kultury oraz ochrony przyrody i krajobrazu, a także prawo autorskie i wynikające z niego zasady zarządzania własnością intelektualną	PKT_K2_U05	Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Jest gotów do przyjęcia postawy krytycznej wobec przyswajanej wiedzy i powszechnych opinii, wykazując się przy tym otwartością na alternatywne propozycje teoretyczne i praktyczne oraz aktywnością w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań	PKT_K2_K02	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zagadnienia wstępne – podstawowa terminologia. Kultura, dziedzictwo kultury, dobro kultury, zabytek, muzealia, dzieło sztuki, krajobraz kulturowy, ochrona przyrody w tym terenów zieleni i zadrzewień, rezerваты przyrody i ich rodzaje.	W1, U1	Warsztaty
2.	Geneza prawnej ochrony zabytków. Prawo międzynarodowe, jako źródło standardów prawnej ochrony zabytków: Konwencja o Ochronie Dóbr Kultury w razie konfliktu zbrojnego wraz z protokołem o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego (Protokół pierwszy i drugi), Konwencja dotycząca środków zmierzających do zakazu i zapobiegania nielegalnemu przywozowi wywozowi i przenoszeniu własności dóbr kultury, Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, Porozumienie o współpracy i pomocy wzajemnej w sprawie zatrzymywania i zwrotu dóbr kultury nielegalnie przewożonych przez granice państw, Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego, Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy. Ochrona dziedzictwa kulturowego w aktach UNESCO, działalność prawodawcza Rady Europy jako przykład regionalnego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego. Rozwój prawa Unii Europejskiej w zakresie dziedzictwa kulturowego. Ponadto pozna formę ochrony przyrody, zasady prowadzenia ogrodów botanicznych i zoologicznych, ochrony terenów zieleni i zadrzewień i parków narodowych i krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody, a także obszarów chronionego krajobrazu w tym także pomników przyrody.	W1, U2	Warsztaty
3.	Organizacje międzynarodowe zajmujące się ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), International Council on Monuments and sites (ICOMOS) – Międzynarodowa Rada Ochrony Zabytków, International Council of Museums (ICOM) – Międzynarodowa Rada Muzeów, International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property, Rome (ICCROM) – Międzynarodowy Ośrodek Badań Konserwacji i Restauracji Dóbr Kultury.	W2, U2	Warsztaty
4.	Normatywno-prawne instrumenty ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego a także krajobrazów kulturowych, przyrody. Formy ochrony przyrody i ich wykonywanie.	W2, K1	Warsztaty

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Ochrona administracyjnoprawna: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego, ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ochrona zabytków a proces inwestycyjno - budowlany, pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków, nadzór konserwatorski, wywóz zabytków za granicę.	U2, K1	Warsztaty
6.	Ochrona cywilnoprawna: zasady ogólne, ochrona w obrocie dziełami sztuki i zabytkami, problem ograniczenia prawa własności. Odpowiedzialność karna.	W2, U2, K1	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Warsztaty	Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda warsztatowa, Metoda projektu

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	5.0 - znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie treści kształcenia, zawartych w programie przedmiotu 4.5 - bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie treści kształcenia, zawartych w programie przedmiotu 4.0 - dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie treści kształcenia, zawartych w programie przedmiotu 3.5 - zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie treści kształcenia, zawartych w programie przedmiotu 3.0 - znikoma wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie treści kształcenia, zawartych w programie przedmiotu 2.0 - niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie treści kształcenia, zawartych w programie przedmiotu

Literatura

Obowiązkowa

1. K. Zalańska, Prawna ochrona zabytków nieruchomych w Polsce, Warszawa 2010. K. Zeidler, (red), Prawo ochrony zabytków, Warszawa-Gdańsk 2014. K. Zalańska, K. Zeidler, Wykład prawa ochrony zabytków, Warszawa 2015. G.Gruszecki, Prawo ochrony środowiska. Komentarz, Warszawa 2016 G.Gruszecki, Ustawa o ochronie przyrody. Komentarz, Warszawa 2016 A. Fogel, G.Goleń, Ustawa krajobrazowa, Warszawa 2016 B.Wierzbowski, B. Rakoczy, Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 2018

Dodatkowa

1. J. Sługocki, Opieka nad zabytkiem nieruchomym. Problemy administracyjnoprawne, Warszawa 2014. M. Poźniak-Niedzielska (red.), Ochrona niematerialnego dziedzictwa kulturalnego, Warszawa 2015. B. Rymaszewski, Polska ochrona zabytków, Warszawa 2015. A. Przyborowska-Klimczak, Rozwój dziedzictwa kulturalnego w prawie międzynarodowym na przełomie XX i XXI wieku, Lublin 2011. W. Radecki, Ochrona walorów turystycznych w prawie polskim, Warszawa 2011

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Warsztaty	15
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie do egzaminu	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PKT_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjęcia postawy krytycznej wobec przyswajanej wiedzy i powszechnych opinii, wykazując się przy tym otwartością na alternatywne propozycje teoretyczne i praktyczne oraz aktywnością w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań
PKT_K2_U05	Absolwent/ka potrafi stosować przepisy prawa odnoszące się do działalności w sferze kultury, zarządzania instytucjami kultury oraz ochrony dziedzictwa kulturowego
PKT_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie rozszerzonym relacje i procesy kulturowe zachodzące w świecie współczesnym oraz ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą różne koncepcje kultury i zastosowania praktyczne wiedzy kulturowej w dziedzinie animacji kultury, zarządzania w kulturze oraz promocji kultury i dziedzictwa kulturowego
PKT_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie rozszerzonym źródła kultury i polskiego oraz europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz czynniki kształtujące tożsamość kulturową w środowisku lokalnym